

ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ ТА МЕТОДУ МОДЕЛЮВАННЯ КОНКРЕТНИХ СИТУАЦІЙ В «ПІРАМІДІ НАВЧАННЯ»

(6 годин)

доц. Афанасьєва Л.В., доц.. Орлов А.В.

Професор Державного університету в штаті Огайо Едгар Дейл, в кінці шістдесятих років минулого століття експериментував з різними методами подачі матеріалу - розповідав щось студентам, демонстрував малюнки, змушував їх виступати з промовами на визначену тему або навіть пропонував виконувати якісь реальні дії. Потім дивився, що через два тижні залишилося в студентських головах. Результати він оформив у вигляді схеми, названої «конусом досвіду Дейла».

Сенс даної моделі - показати загальний принцип: **чим активніше людина бере участь в навчанні - обговорює, робить, вчить інших - тим краще вона засвоює матеріал.**

Це означає, що методи активного навчання представляє собою перехід від переважно регламентуючих, алгоритмізованих,

програмованих форм і методів організації дидактичного процесу до розвиваючих, проблемних, дослідницьких, пошукових, що забезпечує народження пізнавальних мотивів та інтересів, умов для творчості в навчанні.

Метод проектів є одним із активних методів навчання. В основі методу проектів лежить розвиток пізнавальних, творчих навичок студентів і критичного мислення, уміння самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі. Метод проектів заснований на ідеї взаємодії та співробітництва студентів в ході навчального процесу, він створює умови для розвитку у них різних необхідних якостей і як автономної, і як соціальної активної особистості, здатної взаємодіяти в навчальній групі і приймати на себе відповідальність як особисту, так і за навчальну групу, сприяє соціалізації особистості, розвиває її професійну та ділову активність. Ті соціальні ролі, які приймають і виконують студенти в ході роботи над проектами (організатора, лідера, виконавця та ін.), привчають і готують їх до виконання та вирішення складних проблемних професійних завдань у ситуаціях реальної взаємодії.

Метод моделювання конкретних ситуацій є сильним мотивуючим фактором, оскільки дозволяє обговорювати проблеми, пов'язані з майбутньою спеціальністю. Таким чином, даний метод забезпечує реалізацію наступних цілей:

- | застосування отриманих студентами на заняттях знань та вмінь (при цьому мовні вміння студентів корелюють з теоретичними знаннями зі спеціальних дисциплін та інтегруються в цілісну систему знань, умінь і навичок);
- | розвиток особистих та професійних якостей (вміння спілкуватися, слухати співрозмовника, аргументовано і коректно висловлювати

свою точку зору, володіти емоціями в ході обговорення, вміти організувати і провести збори тощо);

формування умінь професійної діяльності майбутніх фахівців, здатних адекватно приймати рішення в різних ситуаціях професійної діяльності.

Дані методи можна використати не тільки при викладанні соціологічних курсів «Соціологія управління», «Соціологія громадської думки», «Методи збору соціологічної інформації», «Підготовка підсумкових документів», але й при викладанні інших соціально-гуманітарних дисциплін, при плануванні різних напрямків роботи університету, при підготовці проектних пропозицій, стратегічних напрямків розвитку кафедр, факультетів, університету, міста, регіону, тощо.

Стратегія – це знаряддя збільшення шансів локального успіху, інструмент впровадження змін, активний вплив на майбутнє для того, щоб оминати перешкоди на шляху розвитку, раціонально використовувати наявні ресурси; успішно конкурувати; позиціонувати себе серед інших вишів.

Заняття розраховане на 6 годин й включає виконання трьох практичних цілей:

Перше заняття (2 год.):

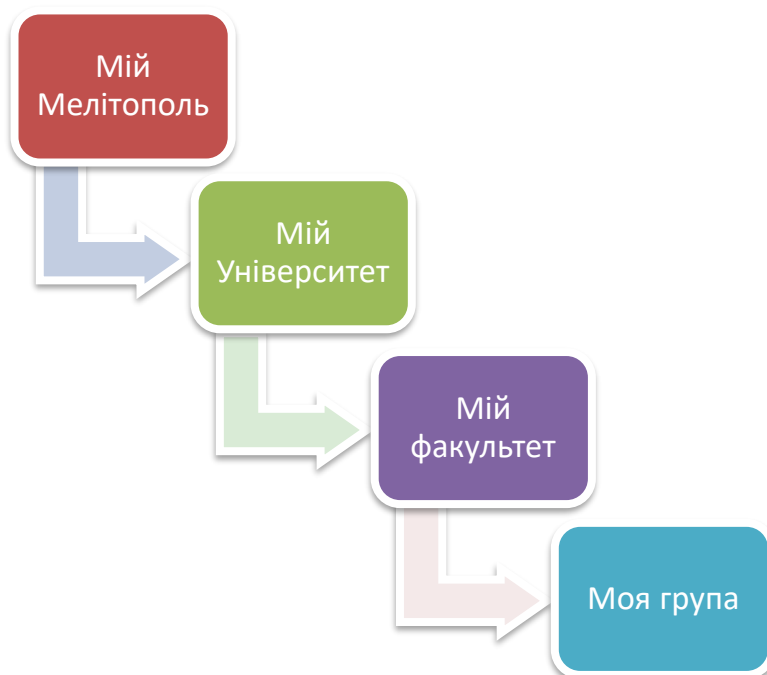
Дослідження середовища (заняття з використанням методу моделювання конкретних ситуацій за методикою розробки історичної стіни - «Берлінська стіна» - стіна пам'яті).

Мета заняття: здійснити SWOT аналіз подій для виявлення:

й наочне зображення їх для розробки Стратегічного бачення розвитку.

Етапи розвертання «Історичної стіни»:

Умови: Кількість учасників від 10 до 50. За 4- 5 столами працюють групи від 6-10 чоловік. Кожен стіл виділяє свого лідера (господаря столу). На кожному столі є різнокольорові маркери, та різнокольорові папірці

(не більше 5 папірців на кожну історію, до 5 слів). Учасникам надається для обговорення й письмової фіксації подій (з зазначенням на папірці конкретної дати, чи семестру) по 10 хвилин.

До «Стіни» підходять «лідери» столів й заповнюють «хмаринки спогадів» спочатку з першого блоку «Події в Моїй групі» .

Потім «Столам» надається знову 10 хвилин для відповіді на друге завдання, наприклад, «Події на моєму факультеті». В цей час Модератор прикріплює папірці з повторами тих чи інших Подій одну до одної, щоб визначити їх важливість для учасників.

Коли всі «Столи» пройдуть 4 складових Стіни (Моя група, Мій факультет, Мій Університет, Мій Мелітополь), Модератори разом з учасниками підводять підсумки й ставлять стрілочки ввєрх (позитивна історія), чи вниз (негативна історія).

Після того, як Модератор побачив Стіну в цілому, ним здійснюється контент-аналіз Стіни.

контент-аналіз це якісно-кількісний метод вивчення документів, який характеризується об'єктивністю висновків і строгістю процедури та полягає у обробці тексту з подальшою інтерпретацією результатів

Перше завдання стратегічного бачення виконане: Дослідження середовища здійснено.

Друге заняття (2 год.):

Планування здійснюється за методикою «The World Café» з використанням методу моделювання конкретних ситуацій.

Методика світового кафе «The World Café»: метод експертного опитування з елементами ділової гри в письмовій формі. Це дуже простий, але водночас потужний метод створення предметного спільного обговорення важливих питань учасників діалогу. Такі раунди обговорень створюють живу "мережу" обміну думками й розширюють та поглиблюють колективні знання. Метафоричне ототожнення всього світу з кафе підкреслює важливість мережі словесного обміну й особистих взаємин, які створюють умови для пізнання, але часто залишаються невидимими. Цей метод заснований на припущенні того, що учасники вже мають уявлення для розв'язання навіть найважчих завдань. Він дає змогу одержувати й використовувати глибокі знання про сутність речей.

Для чого використовується?

для дослідження
учасниками
питань, що мають
важливе значення;

для знаходження
розв'язків;

для створення
можливостей
виявлення нових
оригінальних ідей;

для стимулювання
активності
учасників;

для обміну
досвідом (кейси) і
думками

Умови: за 5 столів сідають ті ж самі студенти з господарем (лідером) столу.

На кожному столі 2-3 маркери, великий ватман.

ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ:

1. Представлення учасників дискусії та господарів і господинь столиків (в нашому випадку це всі учасники першого дня зустрічі)
2. Ознайомлення із правилами проведення дискусії „світове кафе”.
Мультимедійна презентація проблеми. В нашому випадку команди працюють над виконанням наступних завдань:

1 команда: студентська наукова спільнота

2 команда: якість освітніх послуг

3 команда: студентське самоврядування

4 команда: активне творче дозвілля та спорт

5 команда: я громадянин України.

Кожна з 5 команд повинна відповісти на ряд запитань , відносно свого напрямку роботи:

Питання 1. Яким я бачу в ідеалі даний напрямок роботи?

Питання 2. Які для цього є в нас наявності ресурси, а яких не вистачає (людські, інформаційні, матеріально-технічні, фінансові)?

Питання 3. Що є пріоритетним для розвитку цього напрямку?

Питання 4. Які є підводні камені на шляху до його реалізації й як ми можемо їх подолати?

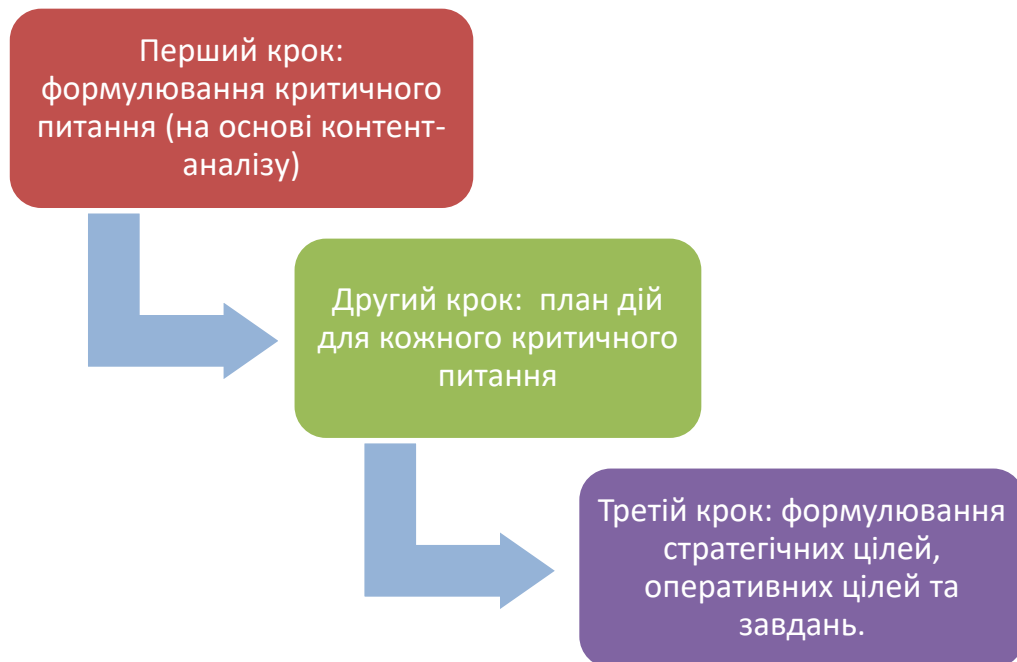
Питання 5. Як й чим особисто я можу посприяти розвитку цього напрямку?

3. Йде робота в групах.
4. Обмін столиками (1-й -5-й перехід учасників).
5. Презентація результатів кожного столу.
6. Здійснення контент-аналізу документів. Підведення підсумків.

Таким чином ми виконуємо друге завдання Стратегічного бачення: Планування.

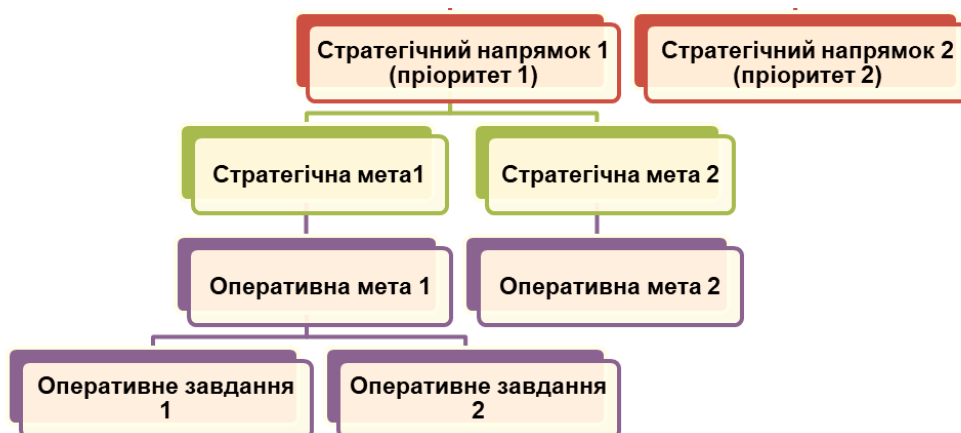
Третє заняття (2 год.):

Впровадження (використання методу проектування, методика: розробка плану дій для вирішення кожного критичного питання).

Стратегічні цілі походять від сформульованого бачення майбутнього; вирішують слабкі сторони критичних питань; конкретизують основні сфери критичних питань та формують розбивку на сегменти; є основою для прийняття рішень щодо оперативних цілей та завдань.

Оперативні цілі: пов'язані з певною стратегічною ціллю і чітко визначають, що необхідно зробити для досягнення мети; це проекти, процеси та програми, що утворюють ядро плану дій з відповідного критичного питання.

Четвертий крок: саме впровадження, що включає наступні складові:

Узагальнення:

використання даних методів в навчанні сприятиме активізації пізнавальної діяльності студентства, формуванню в них навичок роботи в команді, ефективному засвоєнню навчального матеріалу, прояву терпимості до будь-якої точки зору, формуванню власної думки, життєвих і професійних навичок, виходу на рівень усвідомленої професійної компетентності.